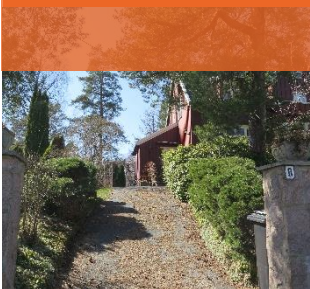

Naturfaglig vurdering av boligbygging ved Kaptein Oppegaards vei 8, Nordstrand bydel i Oslo

Ole J. Lønnve

Naturfaglig vurdering av boligbygging ved Kaptein Oppegaards vei 8, Nordstrand bydel i Oslo

Forfattere: Ole J. Lønnve

Publisert: 27.04.2022

Antall sider: 20 sider

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Kaptien Oppegaardsgvei 8 AS c/o Stegg Eiendom AS

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Lønnve, O. J. 2022. Naturfaglig vurdering av boligbygging ved Kaptein Oppegaards vei 8, Nordstrand bydel i Oslo. Biofokus-rapport 2022-071. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Ulike partier fra Kaptein Oppegaards vei 8 våren 2022. Foto: Ole J. Lønnve

Biofokus rapport 2022-071

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-104-2

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

Sammendrag

På oppdrag for Kaptien Oppegaardsgvei 8 AS c/o Stegg Eiendom AS, foretok BioFokus v/Ole J. Lønnve en befaringsundersøkelse ved Kaptein Oppegaards vei 8, Nordstrand bydel i Oslo. Det er planlagt å bygge to nye boliger på tomten. Kaptein Oppegaards vei 8 grenser til en dam; Postdammen, som er avgrenset som naturtypen dam, med verdi som svært viktig (A). I dammen er det påvist flere arter amfibier, bl.a. liten salamander og den sårbare (VU) spissnutefrosken.

Tomten isolert sett er vurdert til å ha marginale kvaliteter knyttet opp mot biologisk mangfold, men den antas å være en del av amfibienes funksjonsområde rundt Postdammen. Dette er diskutert opp mot Naturmangfoldlovens § 8, 9 og 10. Konklusjonen er at en utbygging, slik planene i dag foreligger, vil ha noe negative konsekvenser for spesielt amfibier, ved at det beslaglegger mer av funksjonsarealet rundt dammen. Områdene rundt Postdammen er allerede stekt forringet, dette gjør det vanskelig å opprettholde levedyktige populasjoner av flere amfibiearter på sikt.

Innhold

1	Innledning.....	5
1.1	Oppdrag og undersøkelsesområde.....	5
1.2	Postdammen og amfibier	5
1.3	Naturforhold.....	6
2	Metode	9
2.1	Naturmangfoldloven	9
3	Resultater.....	11
3.1	Postdammen	11
3.2	Eiendommen Kaptein Oppegaardsvei 8	11
4	Diskusjon.....	15
4.1	Generelt.....	15
4.2	Vurdering i forhold til Naturmangfoldloven	16
4.3	Konklusjon.....	17
4.4	Avbøtende tiltak.....	18
5	Referanser	19

1 Innledning

1.1 Oppdrag og undersøkelsesområde

På oppdrag for Kaptien Oppegaardsgvei 8 AS c/o Stegg Eiendom AS, foretok BioFokus v/Ole J. Lønnve en befaringsreise ved Kaptein Oppegaards vei 8, Nordstrand bydel i Oslo. Det er planlagt å bygge to nye boliger på tomte (Figur 1). Kaptein Oppegaards vei 8 grenser imidlertid til en dam; Postdammen. Postdammen er i Naturbase avgrenset som naturtypen dam, med verdi som svært viktig (A) (BN00064322) (Miljødirektoratet 2022) (Figur 2). Oppdragsgiver ønsker en vurdering av prosjektet med hensyn til biologisk mangfold, spesielt konsekvenser for amfibier. Deler av tomte mot dammen er avmerket som en del av en hensynssone rundt dammen.

1.2 Postdammen og amfibier

I følge lokalhistoriske bildebaser i Oslo ([Lokalhistoriske bildebaser i Oslo](https://lokalhistoriskebildebaser.no/) | [Postdammen \(deichman.no\)](https://deichman.no/)), har Postdammen tidligere vært benyttet som drikkevannskilde og branndam for Munkerud gård frem til ca. 1900. Dammen ble i sin tid utvidet med at en jordvoll demte opp et større areal. Dammen var større tidligere, men har i årenes løp grodd mer igjen. Navnet er angivelig etter at husene i området hadde sine postkasser på et gjerde som gikk rundt dammen.

Postdammen har ved flere anledninger vært undersøkt i forbindelse med amfibieregistreringer. Både padde, buttsnutefrosk, spissnutefrosk og liten salamander er påvist, sammen med karuss (Sandaas, 1996, Strand 1994, 2004, Olsen 2008). Spissnutefrosk er vurdert til en sårbar art (VU) på rødlista for 2021 (Dervo m.fl. 2021). Det er få andre dammer i regionen der denne artssammensetningen av amfibier er påvist. På bakgrunn av dette er dammen vurdert til en naturtypelokalitet med verdi som svært viktig (A). Imidlertid ble det under undersøkelsen i 2008 påvist svært få individer av liten salamander, og kun en uidentifisert frosk ble sett i det den hoppet i dammen (Olsen 2008). I en statusrapport fra 2014, konkluderes det med at mye tyder på at det stadig blir mindre mangfold av amfibier i dammen (Sandaas 2014). Som mulig årsak nevnes en gradvis utbygging av amfibienes landlige habitater i området, men også forhold direkte knyttet til dammen, som endring av vannstand og gjengroing.

Funksjonsområdet til amfibier inkluderer både vann og land. Vann (f.eks. dammer) benyttes til egglegging og oppvekst av rumpetroll og larver, mens egnet landareal er helt nødvendig for at voksne og ikke kjønnsmodne individer skal finne mat og skjul. Padder og salamandere overvintrer dessuten på land. De må derfor også ha tilgang til skjulesteder der de kan unnsnippe kulde om vinteren. Amfibier trenger derfor et visst areal rundt ynglelokalitetene som kan oppfylle de nødvendige betingelsene. Skal man ivareta amfibier i et område, må man derfor både ta hensyn til ynglelokaliteten, men også sørge for tilstrekkelig med egnet landareal rundt ynglelokaliteten. Nedbygging- og forringelse av amfibienes land-habitat, er derfor negativt for amfibier. I tillegg kommer veier, som både fungerer som barrierer og dødsfeller.

Rundt Postdammen, er det avgrenset en hensynssone (Figur 3). Hensynssonen inkluderer det som finnes av skog rundt dammen, slik at selve miljøet rundt- og i dammen skal beskyttes. Imidlertid vil amfibier som benytter dammen, utnytte et større areal rundt dammen. Funksjonsområdet til amfibier vil

derfor i dette tilfelle omfatte alle hager i omgivelsene rundt dammen. Mange amfibier sprer seg ganske vidt rundt i miljøet.

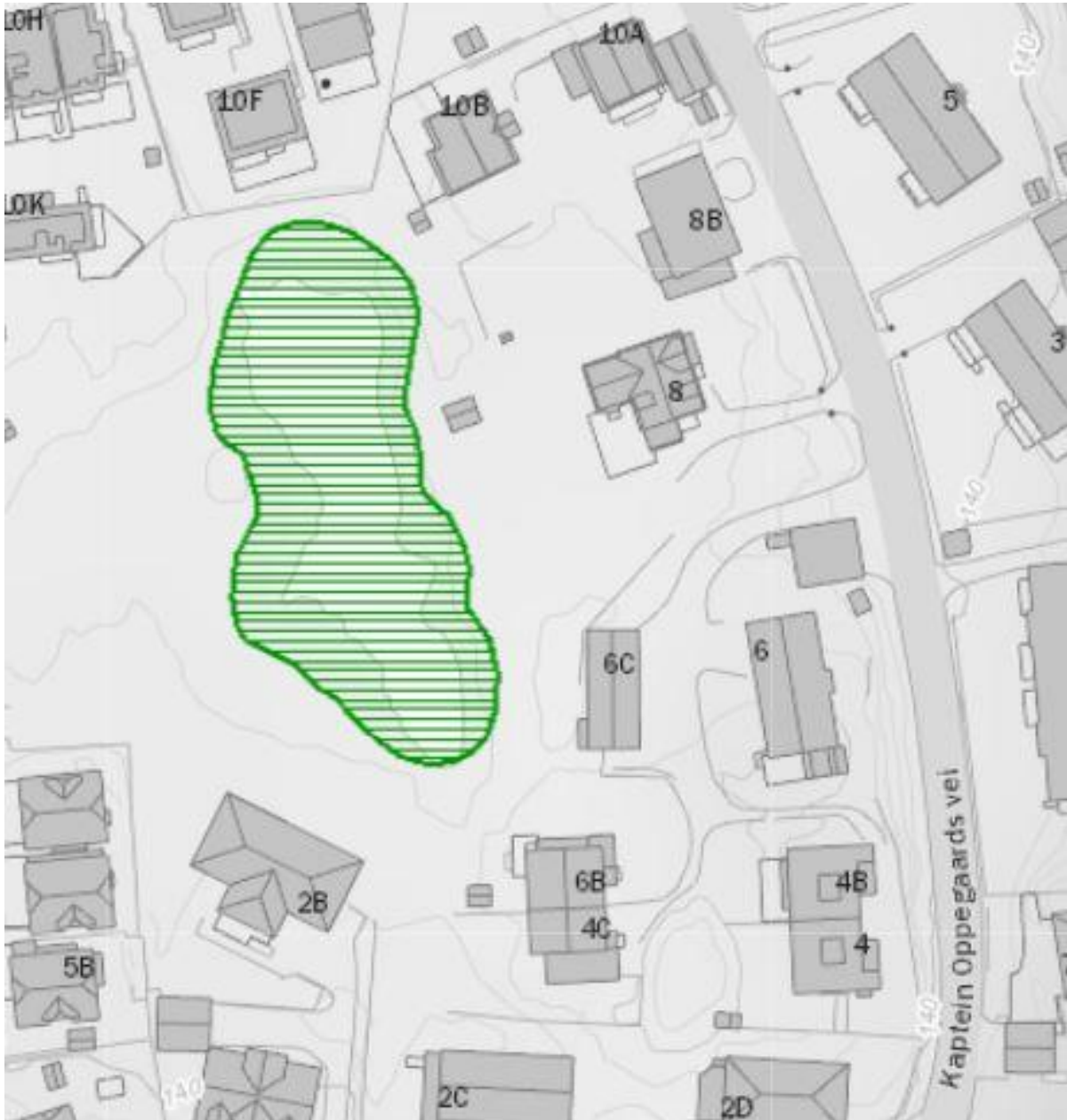
1.3 Naturforhold

Kaptein Oppegårds vei 8 ligger i et område preget av enebolig- og villabebyggelse med opparbeidete hager. Berggrunnen består av gneis. Hav- og fjordavsetninger utgjør stedvis løsmassene i området, men mye er påvirket av tilførte masser. På nabotomta mot nord, Kaptein Oppgårdsvei 8b, pågikk det per 19. april 2022 anleggsarbeid i forbindelse med en boligutbygging.

Ut over amfibier, er det registrert enkelte andre arter i og rundt Postdammen (Olsen 2008), inkludert den nært truede (NT) svevemyggen *Chaoborus (Peusomyia) pallidus* (Gammelmo m.fl. 2021). Larvene til denne arten er akvatiske og graver seg ned i bløt bunn. Ingen arter er imidlertid registrert i tilknytning til tomta (Artsdatabangen og GBIF Norge 2022).

Figur 1: Plankart over Kaptein Oppegårdsvei 8 der lysebrune figurer markerer nye bygg planlagt oppført på tomte. Stiple svart markering mot vest, er hensynssonen rundt Postdammen. Tilsendt fra oppdragsgiver.

Figur 2: Utsnitt som viser beliggenheten til naturtypen Postdammen (BN00064322). Naturtypen har utforming dam med verdi som svært viktig (A). Hentet fra Naturbase.

Figur 3: Rød skravert figur angir hensynsonen rundt Postdammen. Det ene huset er tenkt plassert helt inntil denne sonen. Tilsendt fra oppdragsgiver.

2 Metode

Kaptein Oppegaards vei 8 ble befart den 19. april 2022. Eventuelle naturkvaliteter som det var mulig å kartlegge på dette tidspunktet ble kartlagt. Tidspunktet var imidlertid for tidlig til å få et godt inntrykk av karplantefloraen, inkludert potensielle fremmedarter. Eventuelle avgrensninger av naturtyper følger DN-13 metodikk med reviderte faktaark. Interessante artsfunn ble registrert i Biofokus sin Artsfunnbase (BAB) og tilgjengeliggjort for Artskart.

2.1 Naturmangfoldloven

Vurderingene som er gjort, er iht. Naturmangfoldlovens § 8, 9 og 10. Klima- og miljødepartementet (2009) legger føringer for hvordan naturens mangfold skal hensyntas ved ulike typer planlagte tiltak. Nedenfor er paragraf 8-10 under kap. II (alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk) listet, og hver paragraf er kommentert med utgangspunkt i Biofokus' rolle i planprosjektet. § 10 kommer før 9 under, da § 9 skal vurderes på bakgrunn av § 8 og 10.

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

- Vitenskapelig kunnskap kan være vanskelig å definere, men Biofokus baserer sine vurderinger på bl.a. den norske rødlisten for truede arter (Henriksen og Hilmo 2015), rødlisten for truede naturtyper (Artsdatabanken 2018b), Artsdatabankens oversikt over alle norske arters utbredelse i Artskart (Artsdatabanken og GBIF Norge 2019) og Miljødirektoratets oversikt over prioriterte og utvalgte naturtyper, informasjon om vilt, samt prioriterte arter i Naturbase (Miljødirektoratet 2019). I tillegg finnes det store mengder informasjon fra biologiske undersøkelser gjennom flere tiår som vi bruker aktivt i våre vurderinger.
- Biofokus kartlegger artsmangfoldet og dokumenterer dette gjennom Artskarts løsninger.
- Vi avgrenser og verdivurderer naturtyper i henhold til DN-håndbok 13 og/eller Miljødirektoratets nye metode for naturtypekartlegging basert på beskrivelsessystemet NiN.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

- Biofokus bruker de samme kildene som nevnt under «kunnskapsgrunnlaget», og gjør overordnede vurderinger av forekomster, trusler og økologiske sammenhenger på landskapsnivå. Situasjonen i det aktuelle landskapet vurderes også i et regionalt og nasjonalt perspektiv.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

- Det vil ikke være mulig i løpet av en enkelt undersøkelse å få en fullstendig oversikt over alle biologiske verdier i et utredningsområde. Biofokus bruker derfor faglig skjønn for å avveie hvor detaljerte undersøkelsene trenger å være, samt bruker vår kunnskap om økologiske sammenhenger ved avgrensning og verdisetting av naturtyper, samt når konsekvensene av konkrete tiltak skal vurderes. Vi angir i rapporten noe om usikkerheten knyttet til registreringene, og om denne usikkerheten er akseptabel eller ikke. Vi vil foreslå tilleggskartlegginger dersom usikkerheten er for stor.

3 Resultater

3.1 Postdammen

Postdammen ble kun overfladisk observert og ikke grundig kartlagt. Isen hadde nylig gått og dammen er intakt (Figur 4). På befaringstidspunktet ble det hørt kvekking fra minst én buttsnutefrosk. Det ble også registrert et amfibium i vannet (frosk eller padde). To stökkender landet i dammen i løpet av befaringen. Skogen og miljøet rundt dammen var ganske intakt, men en begrenset hogst er utført i vest. Dette kan bidra til at lysforholdene i dammen blir noe bedre, og det anses derfor ikke som negativt med hensyn på kvalitetene til lokaliteten.

Figur 4: Parti fra Postdammen den 19. april 2022. Foto: Ole J. Lønnve.

3.2 Eiendommen Kaptein Oppegaardsvei 8

På eiendommen står en eldre enebolig med opparbeidet hage rundt (Figur 5). Mye av hagen utgjøres av plen og enkelte hageplanter og prydbusker (bl.a. bergenia, tuja og rhododendron) og enkelte eldre frukttrær. Bergenia står i et bed i forkant av huset, og vil ifølge planbeskrivelsen ikke bli berørt av utbyggingsplanene. Bergenia er i h. t. Fremmedartlista 2018 (Artsdatabanken 2018) vurdert til en plante

med høy risiko (HI) for spredning i norsk natur, mens tuja og rhododendron er begge vurdert til planter med lav risiko (LO). På tomta står det totalt seks forholdsvis grove furutrær med en øvre omkrets målt i brysthøyde (om lag 130 opp stammen) på rundt 190 cm (Figur 5). En grov bjørk med omkrets målt til ca. 205 cm står litt inn på tomta. Også enkelte mindre bjørk- og furutrær forekommer. To halvstore lerketrær står i kantsonen mot dammen og det ble også registrert en liten antatt selvforynget edelgran.

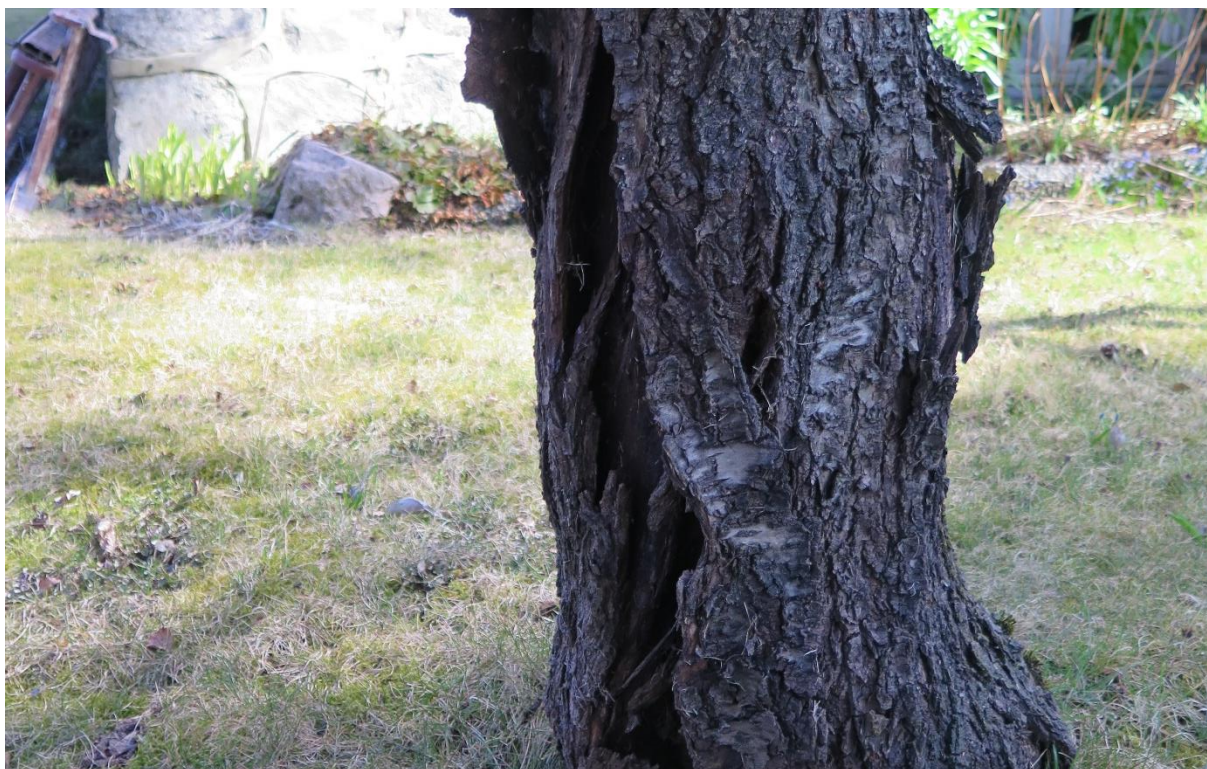
Tomta har i seg selv ikke store eller viktige naturverdier. Flere av trærne er likevel forholdsvis store og grove, og har en viss betydning som grønnstrukturelement og for lokalt arts mangfold,

På tomta finnes få skjulesteder som amfibier, spesielt salamandere, kan benytte under overvintringen. Det ene frukttreet mot Kaptein Oppegaards vei 8b hadde sprukken bark (Figur 6), og ved basis av det store bjørketreet var det små sprekker og muligens små hulrom der salamandere kan finne skjul (Figur 7). Ellers har det litt rufsete parti ved enden av dammen mot Kaptein Oppegaards vei 6b til en viss grad en funksjon for amfibier. Her finnes bl.a. noe grov stein salamandre kan krype mellom (Figur 8).

Langs gjerdet mot Kaptein Oppegaardsvei 6 finnes en spireahekk. Spireahekken er vesentlig innenfor eiendommen til Kaptein Oppegaardsvei 6. Alle spirea-arter er fremmede arter, men på grunn av tidlig kartleggingstidspunkt var det vanskelig å anslå hvilken spirea-art det dreide seg om (det finnes mange arter- og kultivarer av spirea plantet ut i norske hager). Alle spirea-arter og kultivarer regnes som fremmedarter, og enkelte er vurdert til arter med svært høy risiko (SE) (Artsdatabanken 2018).

Figur 5: Seks grove furutrær og en bjørk står på tomta. Trærne er for det meste omgitt av plen og opparbeidete arealer. Foto: Ole J. Lønnve.

Figur 6: Et gammelt frukttre med oppsprukken bark, kan fungere som skjul- og overvintringssted for salamandere. Foto: Ole J. Lønnve.

Figur 7: Ved basis av det grove bjørketreet finnes mindre sprekker og muligens små hulrom hvor salamandere kan finne skjul- og overvintringssted. Foto: Ole J. Lønnve.

Figur 8: Noe grov stein med sprekker finnes i det sørvestlige hjørnet av tomta. Salamandere og andre amfibier kan finne skjul her. Foto: Ole J. Lønnve.

4 Diskusjon

4.1 Generelt

Tomta vurderes isolert sett til ikke å ha en betydelig funksjon for biologisk mangfold generelt eller amfibier spesielt. Imidlertid er innslaget av store og grove trær og busker generelt positivt for biologisk mangfold, bl.a. for mange insekter og fugler. Nordstrand er relativt sterkt utbygd, og alle restarealer med natur og store trær har en viss betydning for artsmangfoldet på landskapsnivå. Trær over ca. 30 cm diameter er i h. t. reguleringsplan S-4220 (Småhusplanen for Oslo kommune) i prinsippet midlertidig ikke lov å felle, men det må søkes om dispensasjon (Plan- og bygningsetaten, Oslo kommune 2022).

Postdammen, som tomta grenser mot, er ikke nærmere undersøkt, men dammen er intakt, og den har sannsynligvis per i dag gode betingelser for amfibier og andre akvatiske organismer, dog kan den skygges noe ut av enkelte store trær i vest og sør.

Derimot må man anta at tomta, sammen med andre tomter og hager i omgivelsene rundt Postdammen, er en del av funksjonsområdet for amfibiene i området. Som et slags minimum, er det beregnet at amfibiene trenger et areal tilsvarende en sirkel med radius på 100 m fra yngledammen med egnet habitat (Direktoratet for naturforvaltning 2008). Dette vil imidlertid variere mellom ulike arter og naturgitte forhold. Et slikt areal må tilfredsstille amfibienes krav til matsøk, skjul og overvintringsplasser. I områdene rundt Postdammen er imidlertid mye slikt areal bygget ut, og erstattet med hus og kortklippede gressplener. I tillegg kommer et nettverk av trafikkerte veier. Dette er lite egnet habitat for amfibier. Veiene skaper barrierer mot eventuelle egnede habitater lenger unna. Biltrafikk er dessuten en viktig dødsårsak for amfibier. Det er også indikasjoner på at kunstig belysning fra hus og gatebelysning er negativt (Follestad 2014). I sum, kan man derfor anta at omgivelsene rundt Postdammen i en radius av 100 m i begrenset grad har betingelser som tilfredsstiller amfibienes krav til miljø per i dag. Kunnskapsstatusen om dagens situasjon for amfibier i Postdammen er ganske mangelfull, men Sandaas (2014) konkluderer med at mye tyder på at det stadig blir mindre amfibier i dammen, og peker bl.a. på inngrepene i omgivelsene rundt dammen. Naturtypekvalitetene knyttet til selve dammen er fortsatt gode, og det er ikke umulig at både salamander og spissnutefrosk fortsatt finnes i området.

Fremmedartproblematikken på tomta begrenser seg i hovedsak til busker (tuja og rhododendron) som i liten grad har særlig potensial for spredning i norsk natur (Artsdatabanken 2018). I tillegg står to lerketrær i kantsonen mot Postdammen, men det ble ikke sett frøplanter etter disse. Spireahekkene, som står langs gjerdet til Kaptein Oppegaards vei 6, bør man være oppmerksom på. Enkelte arter spirea er vurdert til planter med svært høy risiko for spredning i norsk natur (SE) (Artsdatabanken 2018). Det er imidlertid uklart hvilken art spirea det dreier seg om i dette tilfellet, da tidspunktet på året var for tidlig til å identifisere arten. Generelt er spredning av fremmedarter i norsk natur et betydelig problem og trussel. Hvis det blir aktuelt å borttransportere masser med frø- eller rotsystemer av alvorlige fremmedarter, må disse deponeres på en slik måte at det ikke skaper spredning av uønskede arter. I dette tilfellet gjelder dette spesielt spirea.

4.2 Vurdering i forhold til Naturmangfoldloven

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Spørsmålet er om kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig godt i forkant til å beslutte en utbygging av Kaptein Oppegaards vei 8. Denne undersøkelsen avdekket ingen viktige naturverdier innenfor tomta per i dag. Imidlertid må tomta betraktes som en del av funksjonsområdet for spesielt amfibier som benytter Postdammen til ynglelokalitet. Tomta har trolig isolert sett en begrenset funksjon for amfibier, men amfibiene vil også bruke tomtearealet i en viss utstrekning. Egned landareal for amfibier rundt Postdammen er blitt mer og mer redusert gjennom tidligere og pågående utbygginger og tiltak i området. Imidlertid har vi ikke gode kunnskaper om situasjonen for amfibier tilknyttet Postdammen per i dag. Siste undersøkelse av dammen ble foretatt i august 2008, og på det tidspunktet ble kun noen få larver småsalamander funnet, samt en observasjon av et voksent individ av en froskeart som ikke lot seg identifisere (Olsen 2008). Hensikten med undersøkelsen den gangen var heller ikke primært å fremskaffe data på amfibier. Tidspunktet var dessuten for sent til å fange opp rumpetroll av eventuelle andre froskearter og padde. Den 5. mai 2021 ble nabotomta, Kaptein Oppegaardsvei 8b, undersøkt i forbindelse med en byggesak, men dammen ble på det tidspunkt heller ikke undersøkt nærmere (Lønnve 2021).

Kunnskapsgrunnlaget som en følge av undersøkelsen 19. april 2022, vurderes derfor til tilfredsstillende i forholdene naturverdier på selve tomta, men utilfredsstillende i forhold til hva konsekvenser en videre utbygging vil ha for spesielt amfibiene i området.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

Her må den samlede belastningen vurderes, dvs. hva denne utvidelsen har å si sett i forhold til andre negative inngrep i området. For artsmangfoldet i dammen, som ikke er direkte avhengig av landarealene rundt, vil neppe denne planlagte utbyggingen ha vesentlige konsekvenser. Spørsmålet blir derfor i hvilken grad en utbygging vil ha negative konsekvenser for amfibiene i området. Selv om tomta isolert sett ikke antas å ha en veldig sentral funksjon som leveområde for amfibier, er den, sammen med andre hager i området, en del av amfibiers funksjonsområde rundt Postdammen. Mer utbygging og mindre ubebygde areal, vil derfor redusere dette funksjonsområdet. Arealene rundt Postdammen er allerede sterkt utbygde med hus og veier. Plenarealer dominerer i hagene, og på nabotomta, Kaptein Oppegaards vei 8b, bygges det allerede nye hus. Postdammen ligger dessuten forholdsvis langt unna andre aktuelle damforekomster. Nærmeste dam er Lindbäckdammen, rundt 770 m i luftavstand nordvest for Postdammen. Dette er ganske langt unna, og det er svært mange barrierer mellom disse to dammene som amfibier må forsere. Postdammen inngår derfor neppe i et funksjonelt nettverk av dammer i området.

På bakgrunn av dette vurderes derfor den samlede belastningen for amfibiene i området å være stor, og en ytterligere bygging av flere boliger tett inntil Postdammen vil øke denne belastningen. Mer bebyggelse medfører også økt kunstig belysning nær dammen, noe som også kan være negativt for mange ulike organismer (Follestad 2014).

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Området rundt Postdammen er svært påvirket av bebyggelse, hager med plener og diverse trafikkerte veier. Rundt selve dammen, spesielt mot vest, er det litt skog og naturlig vegetasjon. Imidlertid er disse arealene svært begrenset i størrelse. Et areal med minimum radius på rundt 100 m. er anbefalt som hensynsone rundt ynglelokaliteter for amfibier.

Selv om tomte Kaptein Oppegaards vei 8 ikke i seg selv har store naturverdier, er den like fullt en del av funksjonsområdet for amfibier i området. Tomta må også sees i sammenheng med øvrige bebyggelse og tilhørende infrastruktur i områdene rundt Postdammen. Tomta grenser dessuten direkte til Postdammen, og unge frosk, padder og salamandre vil garantert vandre ut på tomte når de forlater dammen. En ytterligere utbygging rundt Postdammen vil derfor bidra til å redusere amfibiers funksjonsområde i omgivelsene rundt dammen.

På bakgrunn av dette, vil derfor føre-var-prinsippet gjøre seg gjeldene her. Føre-var vil i dette tilfelle bety at man, inntil dammen og amfibiebestandene er bedre undersøkt, må anta at Postdammen fortsatt er et viktig funksjonsområde/leveområde for amfibier. Samlet belastning på dette funksjonsområdet gjennom tidligere, pågående og planlagte utbygginger og tiltak er stort, og alle nye tiltak i området og all omvandling av grøntareal til bebyggelse og opparbeidet mark er negativ for naturverdiene. Det er videre, inntil de faktiske forhold for amfibier er undersøkt, være rimelig å anta at funksjonsområdet for amfibier grunnet areal- og kvalitetsreduksjon nærmer seg et kritisk punkt hvor det ikke lenger vil ha noen funksjon.

4.3 Konklusjon

- Naturverdiene på Kaptein Oppegaards vei 8 er isolert sett forholdsvis marginale. De store trærne på tomte har riktignok en funksjon for insekter og sannsynligvis diverse fugl i området. Det anbefales derfor at så mange som mulig av disse trærne for stå.
- Postdammens funksjon for amfibier er trolig ganske- eller svært redusert. Omgivelsene i en radius av om lag 100 m rundt dammen er sterkt forringet. Det er stort sett bare de ubygde tresatte arealene rundt selve dammen som er igjen, men disse er sannsynligvis for små til å opprettholde levedyktige populasjoner på sikt. I tillegg er det fisk (karuss) i dammen. Karuss kan i dette tilfellet opptre som en næringskonkurrent samt spise amfibieegg.
- På befaringsstidspunktet 19. april 2022 ble det observert noe aktivitet av buttsnutefrosk i Postdammen. Vi vet imidlertid ganske lite om statusen til amfibiene tilknyttet lokaliteten. Finnes fremdeles spissnutefrosk, padde og småsalamander i området, og hvor mye er det egentlig av dem? Amfibieregistreringene er forholdsvis gamle, og det foreligger heller ikke noen gode data,

etter det vi kjenner til, på hvor tallrike de var. Man må imidlertid anta at alle fremdeles kan forekomme her. Det bør derfor gjennomføres en ny og grundigere undersøkelse av amfibieforekomstene i Postdammen, slik at datagrunnlaget er bedre, og dermed også beslutningsgrunnlaget. I Oslo-området er presset på arealene svært stort, og gjenværende naturområder og andre viktige arealer for biologisk mangfold må sees i et mer helhetlig perspektiv.

- En utbygging av tomte med to boliger, slik det er skissert, vurderes derfor som noe negativt i forhold til amfibiene i området. Utbyggingen vil innebære en ytterligere reduksjon av egnet habitat og funksjonsområde for amfibiene, men det vil neppe ha store konsekvenser for amfibiene; Omgivelsene i en radius av 100 m rundt dammen er allerede svært forringet.
- Ved en eventuell utbygging er huset som er tenkt oppført nærmest dammen (Figur 3), det som sannsynligvis vil ha størst negativ effekt, både fordi det beslaglegger et mer areal, men også fordi det vil være svært nær dammen. Huset kan dessuten tenkes å skape ytterligere skygge mot dammen, samt være en kilde til lysforurensning. I tillegg kommer anleggsperioden, med potensielt store inngrep og forstyrrelser. Fra oppdragsgiver er det imidlertid opplyst at huset ikke skal ha kjeller og bygges på plater på mark. Inngrepet vil dermed bli mindre, både når huset er ferdigstilt og under anleggsperioden.
- Ved en eventuell videre utbygging av arealer rundt Postdammen, må dette også gjøres på en slik måte at det ikke gir konsekvenser for vanntilførselen til dammen. Spesielt redusert vanntilførsel vil være svært negativt. Utbygger må derfor planlegge på en slik måte at dette ikke gir utfordringer knyttet opp mot vanntilførselen til dammen.

4.4 Avbøtende tiltak

Avbøtende tiltak vil på ingen måte kunne avbøte de negative effektene av ytterligere utbygging i område. Med små grep kan man likevel relativt enkelt gjøre noe for å tilrettelegge forholdene bedre for amfibier:

- La noe av gjenværende hage være litt «rufsete». Man kan også legge ut enkelte stokker eller ha en kvisthaug i et hjørne av hagen. Disse kan fungere som skjul- og overvintringssted for spesielt salamandere.
- Kortklippede plener er lite egnet habitat. Gjenværende hagearealer bør derfor i større utstrekning få et noe mer naturlig preg. Bruk av robotklippere til plen må unngås, da slike dreper mange små amfibier.

5 Referanser

Artsdatabanken. 2018. Fremmedartslista 2018.

<https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>

Artsdatabanken og GBIF Norge. 2022. Artskart, internettportal for artssøk.

<http://artskart.artsdatabanken.no/>

Dervo, B., Strøm, B. S. og van der Kooij, J. 2021. Amfibier og reptiler: Vurdering av spissnutefrosk *Rana* (*Rana*) *arvalis* for Norge. Rødlista for arter 2021. Artsdatabanken.

<https://artsdatabanken.no/lister/rodlisterforarter/2021/6630>

Follestad, A. 2014. Effekter av kunstig nattbelysning på naturmangfoldet - en litteraturstudie. - NINA Rapport 1081, 89 s.

Gammelmo, Ø., Jonassen, T., Kjærandsen, J., Kvifte, G. M. og Leendertse, A. 2021. Tovinger: Vurdering av *Chaoborus* (*Peusomyia*) *pallidus* for Norge. Rødlista for arter 2021.

<https://artsdatabanken.no/lister/rodlisterforarter/2021/22406>

Lønnve, O. J. 2021. Naturfaglig vurdering av boligbygging ved Kaptein Oppegaards vei 8B i Oslo. BioFokus-brev til Crux Arkitekter AS, brev datert 07.05.2021. 8 s.

Miljødirektoratet. 2022. Naturbase.

<https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

Olsen, K.M. 2008. Biologiske registreringer i og rundt Postdammen på Nordstrand, Oslo 2008. BioFokus-rapport 2008-17.

Plan- og bygningsetaten, Oslo kommune. 2022. Plan- og bygningsetaten varsler at vi ønsker å legge ned midlertidig forbud mot tiltak – Småhusplanen. Brev datert 06.04.2022. 3 s.

Sandaas, K. 1996. Amfibier i Oslos byggesonen. Status, utbredelse, og forvaltning. Oslo Kommune, Miljø- og næringsmiddeletaten, Oslo. 107 s.

Sandaas, K. 2014. Postdammen. Status for amfibier. Oslo kommune. Oslo og Akershus 2014. 9. s.

Strand, L. Å. 1994. Utbredelse og akvatisk habitat hos amfibier i Oslo by. Hovedoppgave i ferskvannsökologi, Universitet i Trondheim, Zoologisk institutt. 58 sider.

Biofokus

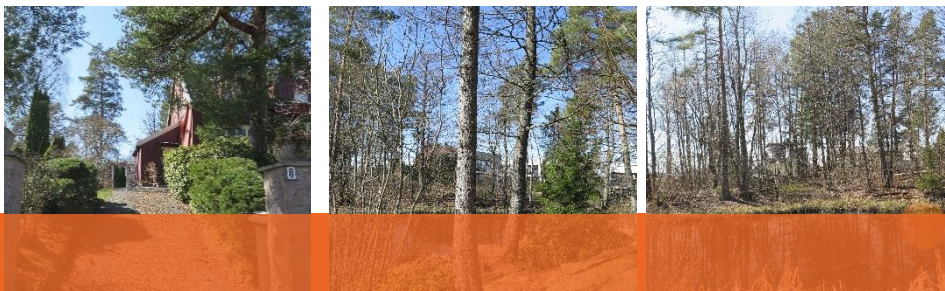
– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2022–071
ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8449-104-2

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no